

Allen Ginsberg (1926-1997)

haikui

Terebess **Gábor** fordításai

Vö. *Modern nyugati haiku*, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 136-139. oldal

Haiku (Never Published)

KIADATLAN HAIKUK

(Ezt a 21 haikut Ginsberg 1955-ben írta Berkeley-ben, R. H. Blyth négykötetes *Haiku* c. művének olvasása közben.)

Drinking my tea
Without sugar—
No difference.

**Cukor nélkül
iszom a teát –
Mit se számít.**

*

The sparrow shits
upside down
—ah! my brain & eggs

**Szarik a veréb
fejjel lefelé
– ah! agyam tükörtojással**

*

Mayan head in a
Pacific driftwood bole
—Someday I'll live in N.Y.

**Maja koponya
csendes-óceáni uszadékrönkön
– Majd élek New Yorkban**

*

Looking over my shoulder
my behind was covered
with cherry blossoms.

**Vállamon át látom,
csupa cseresznyevirág
a fenekem.**

*

WINTER HAIKU
I didn't know the names
of the flowers—now
my garden is gone.

**TÉLI HAIKU
Virágaimnak
nem tudtam nevét – most
kertem sincsen már.**

*

I slapped the mosquito
and missed.
What made me do that?

**Mellécsaptam
egy szúnyognak.
Mi tette ezt velem?**

*

Reading haiku
I am unhappy,
longing for the Nameless.

**Haikut olvasok
gondterhelten,
vágynom a Nevesincs után.**

*

A frog floating
in the drugstore jar:
summer rain on grey pavements.
(*after Shiki*)

**Béka úszik
patikaedényben:
nyári eső szürke úttesten.
(*Siki nyomán*)**

*

On the porch
in my shorts;
auto lights in the rain.

**Shortban vagyok
kinn a tornácon;
autók fénye az esőben.**

*

Another year
has past—the world
is no different.

**Egy újabb év
múlt el – a világ
változatlan.**

*

The first thing I looked for
in my old garden was
The Cherry Tree.

**Amit először keresek
régi kertemben az
A Cseresznyefa.**

*

My old desk:
the first thing I looked for
in my house.

**Öreg íróasztalom:
őt keresem először
a házban.**

*

My early journal:
the first thing I found
in my old desk.

**Korai naplóm:
rá bukkanok először
öreg íróasztalomban.**

*

My mother's ghost:
the first thing I found
in the living room.

**Anyám szelleme:
először vele találkozom
a nappaliban.**

*

I quit shaving
but the eyes that glanced at me
remained in the mirror.

**Nem borotválkozom többé,
de a rámmeredő szemek
tükroemben maradtak.**

*

The madman
emerges from the movies:
the street at lunchtime.

**Az őrült
kilép a moziból:
utca, épp ebédidőben.**

*

Cities of boys
are in their graves,
and in this town . . .

**Fiúk belvárosai
sírjukban vannak,
és ebben a városban...**

*

Lying on my side
in the void:
the breath in my nose.

**Oldalamon fekszem
az ürességben:
légzés az orromban.**

*

On the fifteenth floor
the dog chews a bone—
Screech of taxicabs.

**A tizenötödiken
csontot rág egy kutya –
Taxik visonganak.**

*

A hardon in New York,
a boy
in San Fransisco.

**Merevedés New Yorkban,
egy sráctól
San Franciscóban.**

*

The moon over the roof,
worms in the garden.
I rent this house.

**Hold a tetőn,
giliszták a kertben.
Kiveszem ezt a házat.**

*

A fentiek közül négy haiku megjelent később nyomtatásban naplói alapján:

Four Haiku
Collected Poems (1947-1980)

Négy haiku

Looking over my shoulder
my behind was covered
with cherry blossoms.

**Vállamon át látom,
csupa cseresznyevirág
a fenekem.**

*

Lying on my side
in the void:
the breath in my nose.

**Oldalamon fekszem
az ürességben:
légzés az orromban.**

*

I didn't know the names
of the flowers— now
my garden is gone.

**Virágaimnak
nem tudtam nevét – most
kertem sincsen már.**

*

On the porch
in my shorts—
auto lights in the rain.

**Shortban vagyok
kinn a tornácon;
autók fénye az esőben.**

Berkeley, Fall 1955
Berkeley, 1955 ősze

MOSTLY SITTING HAIKU

By Product of
Perceptive Silence

— Allen Ginsberg

for Timothy Leary
poet

Allen Ginsberg

Aug 1, 1978

"By product of / perceptive silence / - Allen Ginsberg / for Timothy Leary / poet / August 1, 1978."
"Az érzékeny csend mellékterméke - Allen Ginsberg / Timothy Leary költőnek / 1978. augusztus 1."

Mostly Sitting Haiku

(1978)

ELKÜLÖN ÜLŐ HAIKUK

Mountain wind slow as breath,
mist drifts over pines—

I've sat twenty days on this same pillow!

**Lélegzetlassú hegyi szél,
fenyők fölött gomolyog a köd –**

Egyazon párnán ültem húsz napig!

Snow mountain fields
seen thru transparent wings
of a fly on the windowpane.

**Havas fennsík
látszik átlátszó szárnyon át
légy az ablaküvegen**

"No hope No fear"
Pens rustle on paper—
Steinbeck is coughing.

**„Se remény Se félsz”
Tollak sercegnek a papíron –
Steinbeck köhécse.**

"Discipline, real Discipline"
Yellow carnations open
under floodlamps in the tent.

**„Fegyelem, igaz Fegyelem”
Sárga szegfűk nyílnak
viharlámpák alatt a sátorban.**

"Talk stand shit
eat sleep—"
Flies walking on my nose.

**„Beszélj állj szarj
egyél aludj –”
Orrom hegyén légy mászkál.**

"Good at the beginning . . ."
tears roll down
my palsied right cheek.

**„Kezdetnek jó...”
könnyek gördülnek le-
bénult jobb orcámon.**

"You're not going to get your money back"
Everybody laughing—
"Any questions?"

**„Nem kapjátok vissza a pénzetek”
Mindenki nevetgél –
„Van kérdés?”**

"Willing to be Fool?"
Night moths
circle the tentpole.

**„Meg kell bolondulni?”
Éjjeli pillangók
kerengnek a sátorrúd körül.**

Against brown grass
the hole in a black truck tire
swings slowly between trees.

**Barna fű előtt kerek lyuk
egy teherautó fekete gumibroncsa
lomhán leng a fák közt.**

"Emptiness, no need for policymaker . . ."
Secretaries lean together
at the tent wall.

**„Üresség, nem kell döntéshozó...”
Titkárok hajolnak össze
a sátorfalnál.**

"What do we mean by Craziness?"
Dogs bark to each other
across the meadow at night.

**„Mit értsünk Őrültségen?”
Kutyák ugatják egymást
éjjel a réten át.**

Sunlight mixed with dust
rises behind a truck
on the dirt road.

**Felkavart porral kel fel a nap
teherautó mögül
a földúton.**

Rows of sitting heads—
blue windows, car
parked silent on grass.

**Meditáló fejek sora –
égbék ablakok, autó
parkolt nesztelen a fűre.**

CABIN IN THE ROCKIES

Sitting on a stump with half cup of tea,
sun down behind mountains—
Nothing to do.

VISKÓ A SZIKLÁS-HEGYSÉGBEN

**Rönkön ülök félig-itt teával,
lemegy a nap hegyek mögé –
Nincs mit tenni.**

Not a word! Not a word!
Flies do all my talking for me—
and the wind says something else.

**Szót se többet! Szót se!
Légyzűmmögés beszél helyettem –
de a szél másról szól.**

Fly on my nose,
I'm not the Buddha,
There's no enlightenment here.

**Légy szállt az orromra,
Buddha nem lévén,
Engem meg nem világosít.**

Against red bark trunk
A fly's shadow
lights on the shadow of a pine bough.

**Fatörzs vörös kérgén
egy légy árnya
fenyőgally árnyára száll.**

White sun up behind pines,
a moth flutters past
the brown wood pile.

**Fehér nap kel fenyők mögött,
pille csapdos tova
barna farakás mellett.**

An hour after dawn
I haven't thought of Buddha once yet!
—walking back into the retreat house.

**Egy órája virradt meg
Buddha egyszer se jutott eszembe!
– visszavonulok a meditációs házba.**

Walking into King Sooper
after Two-Week Retreat

A thin redfaced pimpled boy
stands alone minutes
looking down into the ice cream bin.

September 16, 1975
Boulder, Colorado

**A King Sooper-be megyünk
két hét elvonulás után**

**Cingár vöröskéjú pattanásos srác
percekig áll egyedül
a fagyaltos tégelybe kukucskál.**

PARK AVENUE PATERSON—2AM

A red sweater
crumpled on lawn grass

under bright streetlights—
My father's dying.

February 1976

PARK AVENUE PATERSON—2AM

A red sweater
crumpled on lawn grass
under bright streetlights,
My father's dying.

February 1976

[16

PARK AVENUE, PATERSON – éjjel két óra

**Piros szveter
hever a pázsiton
fényes utcalámpák,**

Apám haldoklik.

1976. február

Buddha died and
left behind a
big emptiness.

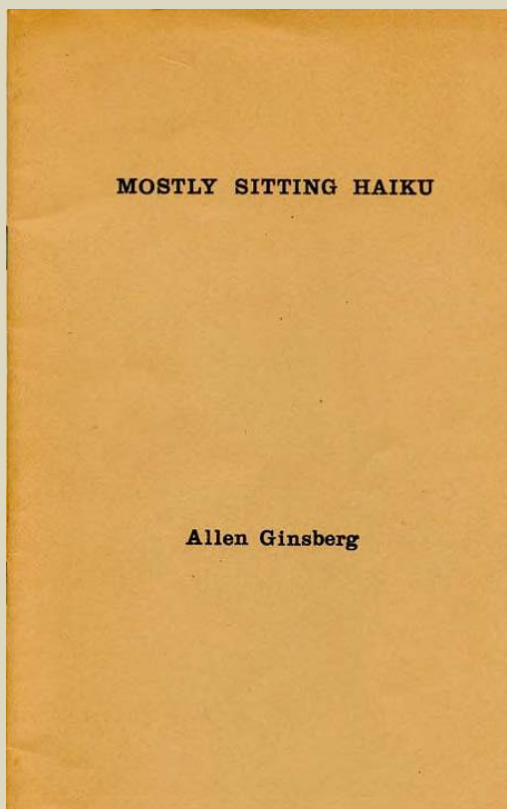
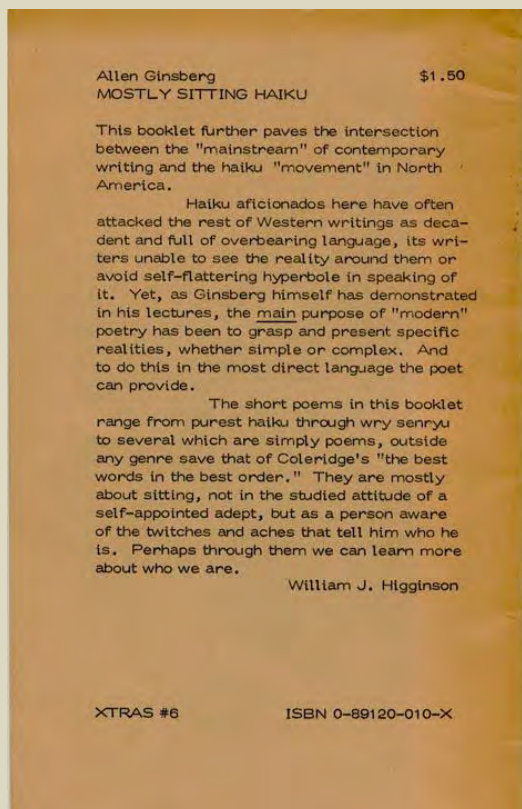
**Buddha meghalt és
maga után hagyta
a nagy ürességet.**

Candle-light blue banners incense,
aching knee, hungry mouth—
any minute the gong—potatoes &
sour cream!

**Gyertyalángon kék füstölőt gyújtok
sajgó térd, éhes száj –
bármely percben a gong – krumpli és tejföl!**

Did you ever see yourself
a breathing skull
looking out the eyes?

**Láttad valaha magad
lélegző koponyának
ahogy kinéz a szemeken?**

136 Syllables at Rocky Mountain Dharma Center
Selected Poems 1947-1995, HarperCollins Publications, 2001. [8 haiku on] p. 351(1)

Tail turned to red sunset on a juniper crown a lone magpie cawks.

Mad at Oryoki in the shrine-room — Thistles blossomed late afternoon.

Put on my shirt and took it off in the sun walking the path to lunch.

A dandelion seed floats above the marsh grass with the mosquitos.

At 4 A.M. the two middleaged men sleeping together holding hands.

In the half-light of dawn a few birds warble under the Pleiades.

Sky reddens behind fir trees, larks twitter, sparrows cheep cheep cheep
cheep cheep.

July 1983

Caught shoplifting ran out the department store at sunrise and woke up.

August 1983

136 szótag a Rocky Mountain Dharma Center-ből

Farka alkonypírba fordul, boróka koronán magányos szarka csörög.

Oltárszobában órjóki dühít – Bogáncsvirág késő délután.

Ebédre menet felveszem az ingem, majd levetem a napon.

Mocsári fű fölött egy pitypang-ernyő száll a szúnyogokkal.

Hajnali négy, két meglett férfi együtt alszik, kézenfogva.

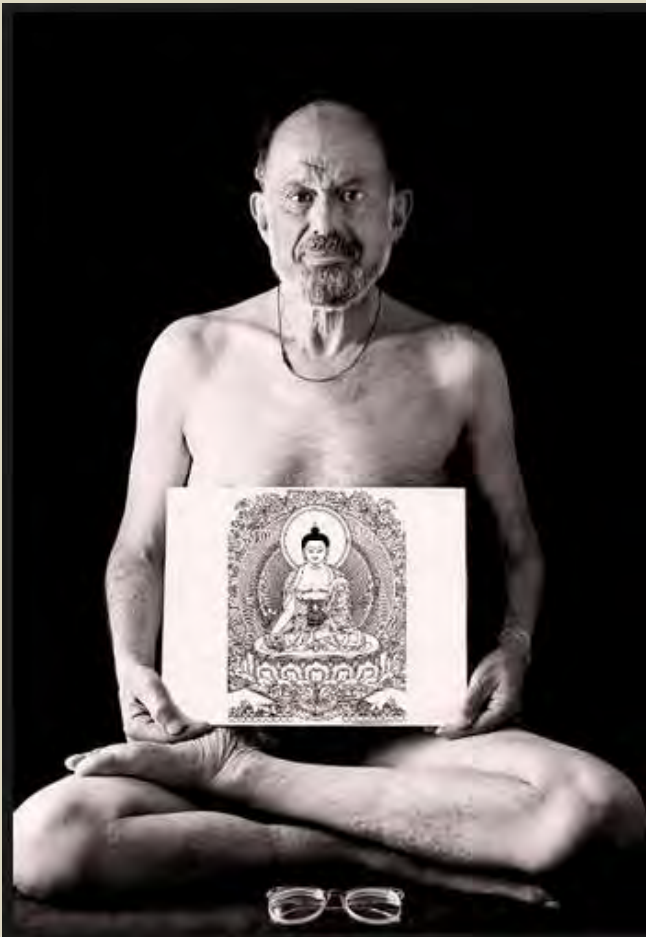
Pitymallat, nem sok madár trillája hallik a Fiastyúk alatt.

Fenyők mögött pirkad az ég, pacsirta dalol, verebek csip-csiripelnek.

1983. július

Lopáson kapták, kirohant az áruházból, kelt a nap és felébredt.

1983. augusztus

American Sentences
(Selections)

Cosmopolitan Greetings: Poems, 1986-1992, HarperCollins, New York City, 1994

**Amerikai mondatok
(Válogatás)**

Crescent moon, girls chatter at twilight on the bus ride to Ankara.
June 1990

**Félhold, félhomály, lánycsevely az Ankarába tartó buszon.
1990. június**

*

Put on my tie in a taxi, short of breath, rushing to meditate.
November 1991
New York

**Taxiban kötök nyakkendőt, lihegve futok meditálni.
1991. november
New York**

*

I felt a breeze below my waist and realized that my fly was open.
April 20, 1995

**Hús szellőt éreztem derék alatt, hát nyitva volt a sliccem.
1995. április 20.**

*

« That was good! That was great! That was important! » **Standing** to flush the toilet.
June 22, 1995

**„Jó volt! Nagy volt! Fontos volt!” Felállok, hogy lehúzzam a vécét.
1995. június 22.**

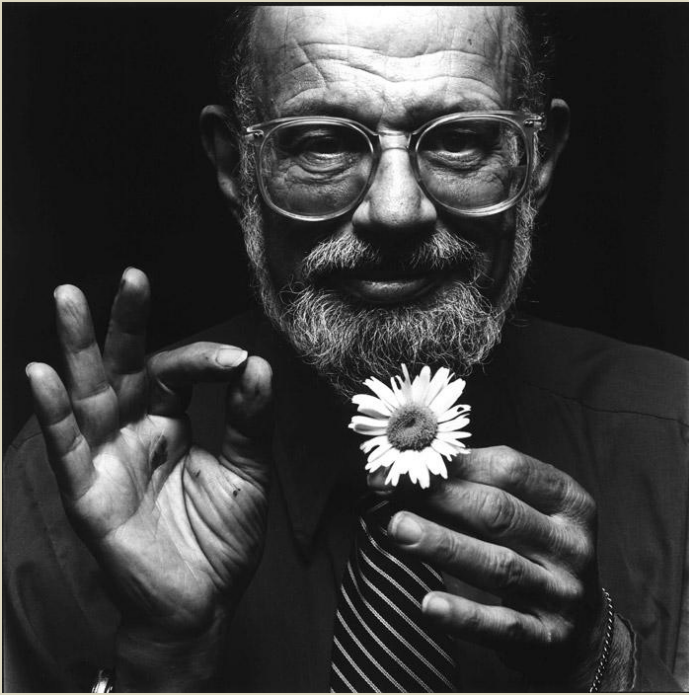
*

To see Void vast infinite look out the window into the blue sky.
March 23, 1997

**Végtelentág úrt látni nézz ki az ablakon a kék égre.
1997. március 23. [Búcsúverse]**

*

Pastel Sentences

(Selections)

Death & Fame: Last Poems 1993-1997, Harperflamingo, New York City, 1999

**Pasztellkép mondatok
(Válogatás)**

A bat that's bigger than your ear watches you sleep while you dream him there.

Nagyfülednyi denevér nézi hogy alszol, odaálmodtad.

*

All mixed up breasts feet genitals nipples & hands, both fall into sleep.

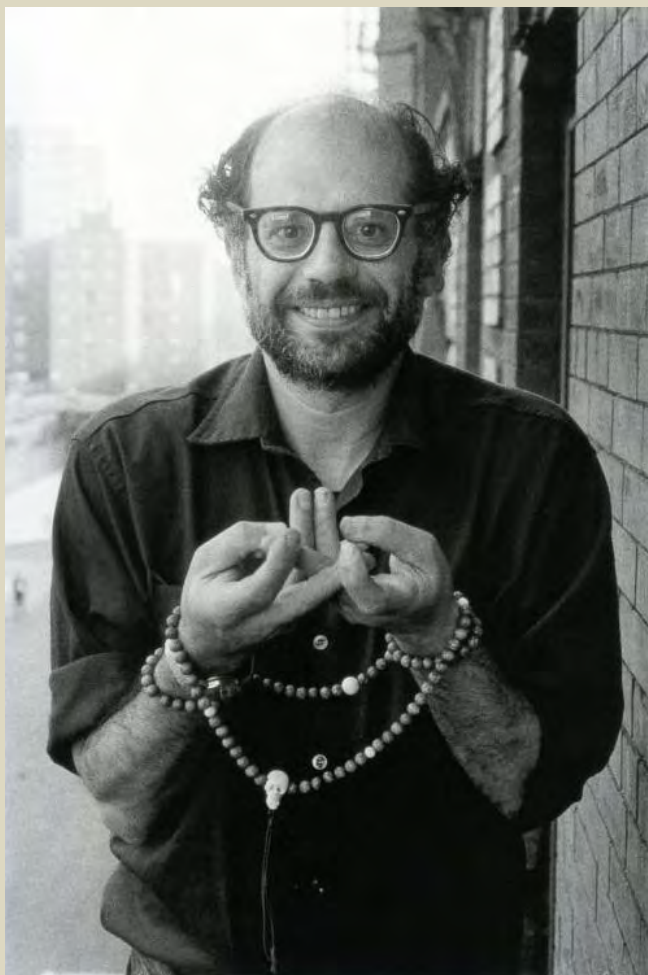
Összekuszált mell láb ágyék csecs & kéz, mindkettőjük elaludt.

*

Naked in solitary prison cell he looks down at a hard-on.

Magánzárkában mezítlén, lenéz a merevedésére.

*

(Allen Ginsberg eszmélt rá, hogy a *Szív szútra* szanszkrit nyelvű mantrája 17 szótagú, épp mint egy japán haikuvers: „*Gate gate paragate paramsamgate bodhi svaha*“):

The Prajna Paramita Sutra

Translated by Shunryu Suzuki

<http://www.cuke.com/misc/heart%20sutra%20card.html>

The following chant of the Prajna Paramita Sutra, translated by Shunryu Suzuki, was chanted by Allen Ginsberg in the CD-ROM Haight-Ashbury in the Sixties:

<http://www.rockument.com/Haight/Prajna.html>

MA KA HAN NYA HA RA MIT TA SHIN GYO
Great Prajna Paramita Sutra

KAN JI ZAI BO SATSU GYO JIN HAN NYA HA RA MIT TA JI SHO KEN GO
Avalokitesvara bodhisattva practice deep prajna paramita when perceive five

UN KAI KU DO ISSAI KU YAKU
skandas all empty. relieve every suffering.

SHA RI SHI SHIKI FU I KU KU FU I SHIKI SHIKI
Sariputra, form not different (from) emptiness. Emptiness not different (from) form. Form

SOKU ZE KU KU SOKU ZE SHIKE JU SO GYO SHIKI YAKU
is the emptiness. Emptiness is the form. Sensation, thought, active substance, consciousness, also

BU NYO ZE
like this.

SHA RI SHI ZE SHO HO KU SO FU SHO FU METSU FU KU FU JO
Sariputra, this everything original character; not born, not annihilated not tainted, not pure,

FU ZO FU GEN ZE KO KU CHU MU SHIKI MU JU SO GYO
(does) not increase, (does) not decrease. Therefore in emptiness no form, no sensation, thought, active substance,

SHIKI MU GEN NI BI ZETS SHIN NI MU SHIKI SHO KO MI SOKU HO MU GEN
consciousness. No eye, ear, nose, tongue, body, mind; no color, sound, smell, taste, touch, object; no eye,

KAI NAI SHI MU I SHIKI KAI MU MU MYO YAKU MU MU MYO
world of eyes until we come to also no world of consciousness; no ignorance, also no ignorance

JIN NAI SHI MU RO SHI YAKU MU RO SHI JIN MU KU SHU
annihilation, until we come to no old age, death, also no old age, death, also no old age, death, annihilation of no suffering, cause of suffering,

METSU DO MU CHI YAKU MU TOKU I MU SHO TOK KO BO DAI SAT TA E
nirvana, path; no wisdom, also no attainment because of no attainment. Bodhisattva depends on

HAN NYA HA RA MIT TA KO SHIN MU KE GE MU KE GE KO MU U KU FU ON RI
prajna paramita because mind no obstacle. Because of no obstacle no exist fear; go beyond

I SSAI TEN DO MU SO KU GYO NE HAN SAN ZE SHO BUTSU E HAN
all (topsy-turvey views) attain Nirvana. Past, present and future every Buddha depend on prajna

NYA HA RA MIT TA KO TOKU A NOKU TA RA SAN MYAKU SAN BO DAI
paramita therefore attain supreme, perfect, enlightenment.

KO CHI HAN NYA HA RA MIT TA ZE DAI JIN SHU ZE DAI MYO SHU
Therefore I know Prajna paramita (is) the great holy mantram, the great untainted mantram,

ZE MU JO SHU ZE MU TO DO SHU NO JO IS SAI KU SHIN JITSU FU KO
the supreme mantram, the incomparable mantram. Is capable of assuaging all suffering. True not false.

KO SETSU HAN NYA HA PA MIT TA SHU SOKU SETSU SHU WATSU
Therefore he proclaimed Prajna paramita mantram and proclaimed mantram says

GYA TE GYA TE HA RA GYA TE HA RA SO GYA TE BO DHI SO WA KA
gone, gone, to the other shore gone, reach (go) enlightenment accomplish.

HAN NYA SHIN GYO

NEGA WA KU WA KO NO KU DO KU O MOTTE A MA NE KU ISSAI NI OYO
What we pray, this merit with universally all existence Pervade,

BO SHI WARE RA TO SHU JO TO MI NA TO MO NI BUTSUDO O JYO ZEN KO TO
we and sentient being all with Buddhism achieve this (What I pray is that this merit pervade universally and we Buddhists and all sentient beings achieve Buddhism.)

JI HO SAN SHI I SHI HU SHI SON BU SA MO KO SA
Ten directions past, present and future all Buddhas The world honoured one. Bodhisattva, great Bodhisattva,

MO KO HO JA HO RO MI
great Prajna-paramita.

A VÉGSŐ BÖLCSESSÉG SZÍVE (Terebess Gábor fordítása kínaiból, 1967)

Midőn Avalókitésvara bódhizattva a végső bölcsességbe mélyedt, felismerte az őt halmaz ürességét és megvált minden szenvedéstől.

Ó, Sáriputra! Az alakzat nem más, mint üresség, az üresség nem más, mint alakzat; üresség bizony az alakzat, alakzat bizony az üresség. Így van az érzet, az észlelet, az indíték, a tudat is.

Ó, Sáriputra! Üresség a sajátja mindeneknek: nem születnek, nem enyésznek, nem szennyeződnek, nem tisztulnak, nem gyarapszanak, nem fogyatkoznak.

Nincs hát az ürességben alakzat, érzet, észlelet, indíték, tudat. Nincs szem, fül, orr, nyelv, test, elme. Nincs alak, hang, szag, íz, tapintat, eszme. Nincs világa a szemnek és így tovább, míg nincs világa a tudatnak. Nincs nem-tudás és nincs szünthez a nem-tudásnak, míg nincs öregség és halál, s nincs szünthez az öregség- és halálnak. Nincs szenvedés, eredet, megszűnés, út. Nincs tudás, sem siker, mert nincs mi sikerülhetne.

A bódhizattva a végső bölcsességre hagyatkozik, hogy szellemét mi se gátolja; s mert gáttalan, nem szorong többé, kibontakozik fonák nézetei közül és eljut a nirvánába. A hármaskor minden buddhája a végső bölcsességre hagyatkozik, hogy elérje a teljes és tökéletes megvilágosulást. Ezért a végső bölcsesség a legszentebb ige, a legragyogóbb ige, a felülmúlhatatlan ige, a páratlan ige, amely lebírhathat minden szenvedést, igazán és csalhatatlanul.

Ezért a végső bölcsesség igéje így nyilatkozik meg: „Eljött, eljött, végigjött, túl-jött, köszöntessék a megvilágosulást!”

